

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 20/2001 rd

Statsrådets utredning med anledning av kommissionens vitbok om styrelseformerna i EU

Till stora utskottet

INLEDNING

Remiss

Stora utskottet sände den 12 oktober 2001 statsrådets utredning med anledning av kommissionens vitbok "Styrelseformerna i EU" (E 86/2001 rd) till förvaltningsutskottet för eventuella åtgärder. Dessutom sände stora utskottet den 24 oktober 2001 den kompletterande utredningen 1. EUE 27.9.2001 till utskottet för eventuella åtgärder.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsrådet Tarja Hyvönen och regeringsrådet Arto Sulonen, inrikesministeriet.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Finlands Kommunförbund.

STATSRÅDETS UTREDNING

Förslagets huvudsakliga innehåll

Kommissionen publicerade en vitbok om EU:s styrelseformer den 25 juli i år. Vitboken handlar om hur unionen använder den makt som den har fått av folket och hur de hithörande politiska processerna kunde reformeras för att göra unionens politik mer konsekvent och demokratisk och få den att närma sig medborgarna. Reformerna i vitboken gäller inte bara kommissionen och de övriga institutionerna utan också medlemsstaterna och deras centrala, regionala och lokala myndigheter. Alla förändringar kan till en början genomföras utan ändringar i fördragen.

Styrelseformerna i EU bör också ses som ett bidrag från kommissionen till debatten om unionens framtid. Kommissionen har meddelat att den inom de närmaste månaderna kommer att lägga fram mer specifika synpunkter på framtidsdebatten och målen för Laeken-mötet och

även presentera konkreta förslag till fördragsändringar vid regeringskonferensen 2004.

Regeringens preliminära hållning

Finland anser det vara av vital betydelse att styrelseformerna i EU utvecklas för att unionens demokratiska legitimitet skall stärkas. Kommissionens vitbok erbjuder trots sina brister en bra plattform för en bedömning av de grundläggande principerna för styrelseformerna i EU samt möjligheter att utveckla förhållandena mellan unionens institutioner och medlemsstaternas centrala, regionala och lokala myndigheter.

Finland välkomnar också vitboken som ett inlägg i debatten om det framtida Europa. Öppenhet, delaktighet, tydlig ansvarsfördelning, effektivitet och konsekvens, dvs. principerna för uni-

onspolitiken, bör ligga till grund också för framtidsdebatten.

Det främsta syftet med kommissionens vitbok är att stärka gemenskapsmetoden. Till de prioriterade områdena hör en omprövning av EU-institutionernas uppgifter och ett bredare deltagande av medlemsstaterna på alla förvaltningsnivåer i utformningen och genomförandet av EU:s politik. En del av kommissionens institutionella förslag kräver dock ändringar i fördragen i ett skenare skede. Dessa kommer eventuellt upp till behandling vid nästa regeringskonferens.

Finland menar att gemenskapsmetoden skall utvecklas på så sätt att hela lagstiftningsprocessen blir så öppen och effektiv som möjligt och genererar högkvalitativa lagar. När rättsakter bereds bör kommissionen anlita den bästa expertisen och öppet höra parterna. Rådets och parlamentets beslutsfattande bör effektiviseras särskilt inom ramen för medbeslutandeförfarandet. När det gäller genomförandet av rättsakterna bör kommissionens och medlemsstaternas befogenheter tydliggöras utifrån det nya kommittébeslutet. EU-institutionerna bör koncentrera sig på sina primära uppgifter enligt den kompetens de tilldelats i fördragen.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

Utskottet har behandlat vitboken om styrelseformerna i EU. Utskottet vill utgående från den utredning den fått understryka vikten av att goda styrelseformer tas fram.

Utskottet påpekar att goda styrelseformer bygger på ett i den kommunala självstyrelsen förankrat välfärdssamhälle. Utskottet vill också lyfta fram principerna i vitboken för goda styrelseformer, nämligen öppenhet, delaktighet, tydlig ansvarsfördelning, effektivitet och konsekvens. Utskottet menar att det är typiskt för den finländska demokratin att sakkunskapen inom den regionala och lokala förvaltningen beaktas och engageras i den politiska beredningen. Det

finns all anledning att stödja en sådan trend även i ett europeiskt perspektiv.

Det är positivt, anser utskottet, att EU-kommissionen aktivt lyfter fram diskussionen om EU:s framtid, där goda styrelseformer har en framträdande roll.

Utskottet poängterar att den finländska modellen med självstyrelse för kommunerna bör respekteras.

Utlåtande

Förvaltningsutskottet meddelar vördsamt som sitt utlåtande

att utskottet betonar de synpunkter på frågan som förs fram ovan.

Helsingfors den 26 oktober 2001

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Matti Väistö /cent
vordf. Pertti Turtiainen /vänst
medl. Nils-Anders Granvik /sv
Rakel Hiltunen /sd
Valto Koski /sd
Esko Kurvinen /saml
Lauri Kähkönen /sd
Kari Kärkkäinen /kd

Paula Lehtomäki /cent
Pekka Nousiainen /cent
Kirsi Ojansuu /gröna
Heli Paasio /sd
Aulis Ranta-Muotio /cent
Pekka Ravi /saml
Petri Salo /saml
Jari Vilén /saml.

Sekreterare vid behandlingen i utskottet var

biträdande sekreterare Jukka Savola.